

Ο κόσμος ως μυστήριο και ως δώρο του Θεού στον άνθρωπο

[Ορθοδοξία](#) / [Θεολογία](#)

[π. Δημήτριος Στανιλοάε](#)

Μέσα στην μυστηριακή δομή της Εκκλησίας ανακαλύπτει κανείς ξανά την μυστηριακή δομή του κόσμου. Ο κόσμος δεν έχει έννοια, παρά μόνο αν τον αποδεχτούμε σαν δώρο του Θεού στον άνθρωπο. Ο κόσμος είναι η άμπελος που δόθηκε στους ανθρώπους από τον Θεό. Ο κόσμος έγινε για τον άνθρωπο και όχι ο άνθρωπος για τον κόσμο, λέγει ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος (18 ομ. εις Ρωμαίους). Όλα είναι δώρα του Θεού στον άνθρωπο, άμπελος της αγάπης του. Μ' όλα επιβεβαιώνεται και μας μεταδίδεται η πλημμύρα της θείας αγάπης, η ευδοκία και η χάρη Του. Κατά συνέπεια όλα είναι μυστήριο, όπως και κάθε δώρο που μας κάνει καθέννας από τους συνανθρώπους μας, είναι δείγμα και φορέας της αγάπης του για μας.

Όμως το δώρο απαιτεί μια απάντηση πάλι με δώρο, για να μπορέσει έτσι να πραγματοποιηθεί το κύκλωμα της αγάπης. Για τον λόγο όμως, ότι ο άνθρωπος δεν

μπορεί να δώσει τίποτε άλλο εκτός από αυτό που του έχει δοθεί για τις ανάγκες του, το δώρο του είναι θυσία που την προσφέρει στον Θεό, ως εκδήλωση αναγνώρισης. Το δώρο λοιπόν των ανθρώπων στον Θεό είναι θυσία και ευχαριστία. Κάθε άνθρωπος είναι έτσι ένας ιερέας που προσφέρει την ευχαριστία του στον Θεό. «Εν Χριστώ», συγκεφαλαιώνονται οι μεγαλύτερες δωρεές του Θεού και η αγιότερη ευχαριστία του ανθρώπου. Γιατί ο Χριστός είναι ο «μέγας αρχιερέας», ο ύψιστος θύτης. Και στο φως του καταλαβαίνουμε τον κόσμο ολόκληρο ως δώρο, κι έχουμε τη δύναμη να τον προσφέρουμε στο Θεό αγνή ευχαριστία.

Προσφέροντας όμως στον Θεό είτε δώρα, είτε θυσία, βάζουμε στον κόσμο την σφραγίδα της εργασίας μας, την σφραγίδα εκείνη που δείχνει το Πνεύμα με το οποίο κατανοούμε τον κόσμο, το πνεύμα της θυσίας μας, την ανύψωσή μας προς τον Θεό. Κατά το μέτρο λοιπόν που καταλαβαίνουμε την αξία και την πολλαπλότητα αυτού του θείου δώρου και αναπτύσσουμε καλλιεργώντας τις αρετές μας, όσο περισσότερο δηλαδή πολλαπλασιάζουμε τα ταλέντα που μας έχουν δοθεί, άλλο τόσο υμνούμε τον Θεό και τον γιορτάζουμε περισσότερο, αποδείχνοντας έτσι, ότι είμαστε σύντροφοι ενεργητικοί στον διάλογο της αγάπης μαζί του.

Οι καρποί λοιπόν αυτοί που προσφέρουμε στον Θεό, αποτελούν την σύνθεση από την μια πλευρά των δώρων του Θεού και από την άλλη του τρόπου, με τον οποίον κατανοούμε τον κόσμο, και την εργασία μας πάνω σ' αυτόν. Κι ενώ τους προσφέρουμε στον Θεό, μας ξαναδίνονται εμπλουτισμένοι με μια καινούργια

ευλογία, με μια καινούργια πλημμύρα αγάπης.

Το θεϊκό μυστήριο ακολουθεί η δική μας ευχαριστία κι αυτήν πάλι διαδέχεται ξανά το θεϊκό μυστήριο. Αυτό το κύκλωμα αγάπης αυξάνει χωρίς διακοπή, μεταμορφώνοντάς μας και ταυτόχρονα εξανθρωπίζοντας και πνευματοποιώντας τον κόσμο. Κατ' αυτόν τον τρόπο ο άνθρωπος δεν αντιμετωπίζει τον κόσμο σαν ένα αντικείμενο χωρίς νόημα ή με μια έννοια μονάχα χρησιμοθηρική. Αλλ' ο κόσμος τοποθετείται στον χώρο της προσωπικής σχέσης, αναπτύσσοντας κι εξελίσσοντας συνεχώς αυτή την σχέση ανάμεσα στον Θεό και τον άνθρωπο.

Όμως, ο κόσμος ως δώρο στον άνθρωπο πρέπει να διατηρεί αυτή του την ιδιότητα και στις σχέσεις του ανθρώπου με τους συνανθρώπους του. Λέγει ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος: «Μιμησώμεθα νόμον Θεού τον ανωτάτω και πρώτον, ος βρέχει μεν επί δικαίους και αμαρτωλούς, ανατέλλει δε πάσιν ομοίως τον ήλιον... αλλά και κοινάς τας αυτάς και πλούσιās και ουδέν παρά τούτο ενδεεστέρως προέθηκεν το τε φύσεως ομότιμον ισότητι της δωρεάς ημών...» (Περί φιλοπτωχίας, Migne P.G. 35, 888c).

Ο κόσμος δεν δόθηκε μόνο ως εκδήλωση της αγάπης του Θεού στον άνθρωπο, αλλά και για να διακηρύξει την αγάπη των ανθρώπων μεταξύ τους. Ο σύνδεσμος των δύο ειδών αγάπης, της χρησιμοποίησης, δηλαδή, του κόσμου ως δώρου του Θεού στον άνθρωπο και των ανθρώπων μεταξύ των φανερώνεται στην ορθόδοξη ευσέβεια με το γεγονός, ότι όλοι οι καρποί που προσφέρονται από τους ανθρώπους στον Θεό, στην Εκκλησία, αφού πρώτα ευλογηθούν, δεν καταναλίσκονται μονάχα από τον δότη, αλλ' αντίθετα μοιράζονται και στους άλλους ανθρώπους. Κατά τον ίδιο τρόπο, κάθε δώρο που γίνεται από ένα πιστό σ' ένα φτωχό, είναι σαν να γίνεται στον ίδιο τον Θεό, σύμφωνα με τα λόγια του Κυρίου (Ματθ. 25, 34- 41).

Το γεγονός ότι ο κόσμος είναι δώρο του Θεού, έχει ως συνέπεια το καθήκον του ανθρώπου να τον χαρίζει συνεχώς στον συνάνθρωπό του. Αυτού του είδους η χρήση μεταμορφώνει τα υλικά και τα πνευματικά, γκρεμίζει τα μεσότοιχα, παύει κάθε είδους φιλονικία, παραμερίζει την πάλη και τον εγωισμό και ανοίγει τους δρόμους της αγάπης, της κοινωνίας και της καθολικότητας.

Μια τέτοια μόνο θεώρηση των πραγμάτων, που είναι ριζικά διάφορη από την ατομικιστική, μπορεί να λύσει το κοινωνικό πρόβλημα.

(π. Δημήτριος Στανιλοάε, Η Ορθοδοξία, εκδ. Τήνος, σσ.50-54)

<https://bit.ly/3v0B5ke>